

Силабус освітнього компоненту ОК 14

Правила та організація дорожнього руху

Назва дисципліни:	Правила та організація дорожнього руху
Рівень вищої освіти:	Початковий (короткий цикл) (молодший бакалавр)
Галузь знань:	01 Освіта
Спеціальність:	015 Професійна освіта
Спеціалізація	015.38 Транспорт
Освітньо-професійна програма:	Технології управління транспортними, логістичними та інформаційними системами
Сторінка курсу в Moodle:	https://dl2022.khadi-kh.com/course/view.php?id=4723
Рік навчання:	1
Семестр:	2
Обсяг освітнього компоненту	4 кредитів (120 годин)
Форма підсумкового контролю	Іспит
Консультації:	за графіком
Назва кафедри:	кафедра організації та безпеки дорожнього руху
Мова викладання:	українська
Керівник курсу:	Засядько Дмитро Володимирович, ст. викл.
Контактний телефон:	707-37-06, +38-067-29-06-304
E-mail:	zdvd964235@ukr.net zdvd@khadi.kharkov.ua

Короткий зміст освітнього компоненту:

Метою є підготовка фахівців у галузі транспорту, оволодіння студентами знань з правил дорожнього руху, їх загальної структури, значення правил забезпечення порядку та безпеки дорожнього руху, підготовка фахівців, котрі можуть самостійно визначати й аналізувати проблеми організації та безпеки дорожнього руху шляхом вивчення сучасних методів організації і регулювання дорожнього руху з урахуванням характеристик дорожніх і погодно-кліматичних умов, параметрів транспортних та пішохідних потоків і планувальних параметрів міста, Законів України, державних стандартів і будівельних норм, нормативних документів тощо.

Предмет: законодавчі та нормативні засади організації та регулювання дорожнього руху транспортних засобів, закономірності та принципи дорожнього руху та методи забезпечення ефективності та безпеки дорожнього руху.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни є:

- ознайомлення студентів з Правилами руху як одним із головних засобів, що сприяють забезпеченню продуктивної та безперебійної роботи автотранспорту
- набуття здобувачами знань, умінь і здатностей (компетенцій) ефективно вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням вимог до безпеки та ефективності дорожнього руху та гарантуванням збереження життя,

здоров'я та працездатності працівників у різних сферах професійної діяльності, пов'язаних із безпекою дорожнього руху;

Передумови для вивчення освітнього компоненту:

ОК16 «Загальний курс транспорту»

Компетентності, яких набуває здобувач:

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичній діяльності.

ЗК6. Навички здійснення безпечної діяльності.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 6. Здатність забезпечувати дотримання вимог з охорони праці.

ФК 11. Здатність використовувати знання і практичні навички в галузі безпеки дорожнього руху.

Програмні результати навчання відповідно до освітньої програми:

ПРН 14. Здійснювати контроль за станом техніки безпеки, охорони праці, виробничої санітарії та протипожежного захисту, за наявністю засобів захисту на кожному робочому місці на основі діючого законодавства та колективного договору, аналізувати й оцінювати стан охорони праці на підприємстві.

ПРН 15. Вибирати раціональні режими експлуатації транспортних засобів з метою зменшення негативного впливу різних факторів на їхній технічний стан. Забезпечувати щоденно якість і кількість автомобілів на лінії, постійно контролювати правильність технічної експлуатації автомобілів водіями.

ПРН 18. Уміти організовувати дослідницьку діяльність у навчальній групі з метою навчання окремого учня та учнівського колективу, використовуючи методи науково-педагогічних досліджень, методику вивчення індивідуальних особливостей учня.

Тематичний план

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
1	ЛК 1 Загальні положення. Основні поняття та терміни, обов'язки та права учасників дорожнього руху	2
	ПР 1 Загальні положення. Основні поняття та терміни, обов'язки та права учасників дорожнього руху	2
	СРС Основні поняття та терміни	2
2	ЛК 2 Дорожні знаки	2
	ПР 2 Дорожні знаки	2
	СРС Дорожні знаки	2
3	ЛК 3 Дорожня розмітка і дорожнє обладнання	2
	ПР 3 Дорожня розмітка і дорожнє обладнання	2
	СРС Дорожня розмітка і дорожнє обладнання	2
4	ЛК 4. Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	2
	ПР 4 Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	2
	СР Регулювання дорожнього руху за допомогою сигналів світлофорів та регулювальника	2

№ теми	Назва тем (ЛК, ЛР, ПР, СЗ, СР)	Кількість годин
5	ЛК 5 Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів	2
	СР Порядок руху, зупинки та стоянки транспортних засобів	2
6	ЛК 6 Проїзд перехресть	2
	ПР 6 Проїзд перехресть	2
	СРС Проїзд перехресть	2
7	ЛК 7 Проїзд пішохідних переходів зупинок транспортних засобів	2
	ПР 7 Проїзд пішохідних переходів зупинок транспортних засобів	2
	СР Проїзд пішохідних переходів зупинок транспортних засобів	2
8	ЛК 8 Особливі умови руху, перевезення людей та вантажів	2
	ПР 7 Особливі умови руху, перевезення людей та вантажів	2
	СРС Особливі умови руху, перевезення людей та вантажів	2
9	ЛК 9 Вимоги до технічного складу та обладнання транспортних засобів	2
	СР Вимоги до технічного складу та обладнання транспортних засобів	2
10	ЛК 10 Номерні та розпізнавальні знаки	2
	ПР 8 Номерні та розпізнавальні знаки	2
	СРС Номерні та розпізнавальні знаки	2
11	ЛК 11. Основні проблеми організації дорожнього руху. Вимоги до організації дорожнього руху. Дорожній рух як система	2
	СРС. Стан автомобілізації в світі та в Україні.	2
12	ЛК 12. Стан безпеки дорожнього руху. Основні фактори, що впливають на безпеку дорожнього руху. ДТП. Класифікація ДТП. Облік ДТП. Механізм ДТП.	2
	СРС. Стан аварійності в світі та в Україні	4
13	ЛК 13. Види аналізу ДТП (кількісний, якісний, топографічний, автотехнічна експертиза – окремий вид аналізу). Економічні наслідки ДТП.	2
	СРС. Закон України "Про дорожній рух". Служби безпеки дорожнього руху в Україні. Функціональні обов'язки суб'єктів з організації роботи з безпеки руху.	4
14	ЛК 14. Роль людського фактору у забезпеченні безпеки дорожнього руху.	2
	СРС. Методи запобігання ДТП. Вимоги до водіїв. Дослідження стану водія	4
15	ЛК 15. Безпека транспортних засобів та її види. Активна та пасивна безпека транспортних засобів	2
	СРС. Екологічна безпека транспортних засобів. Шляхи зменшення негативних наслідків автомобілізації на навколишнє середовище.	4
16	ЛК 16. Дорожні умови та безпека. Вплив елементів дороги на безпеку дорожнього руху.	2
	СРС. Підвищення безаварійної експлуатації автомобільного транспорту. Заходи з попередження ДТП. Планування та виконання робіт з забезпечення безпеки дорожнього руху. Характеристики дорожнього руху.	4

Підсумкове оцінювання

1. Іспит проводиться після вивчення всіх тем дисципліни і складається здобувачами вищої освіти в період екзаменаційної сесії після закінчення всіх аудиторних (дистанційних) занять.
2. До іспиту допускаються здобувачі вищої освіти, які виконали всі види робіт передбачені навчальним планом з дисципліни:
 - були присутні на заняттях (лекції, практичні роботи);
 - набрали не менше 60 балів за поточну успішність.Якщо поточна успішність з дисципліни нижче ніж 60 балів, здобувач вищої освіти має можливість підвищити свій поточний бал до мінімального до початку екзаменаційної сесії.
3. Оцінювання знань здобувачів при складанні іспиту здійснюється за 100-бальною шкалою. При оцінюванні знань здобувачів шляхом тестування кількість балів визначається відсотком правильних відповідей. При очній формі проведення занять можливе комбіноване (письмове та усне) складання екзамену, що полягає у наданні відповідей на два професійно-орієнтованих питання та вирішенні задачі з наступним коментуванням виконаної роботи.
4. Оцінка за складання екзамену визначається згідно зі шкалою, наведеною в таблиці 4.
5. Підсумкова оцінка з навчальної дисципліни враховує загальну оцінку за поточну успішність і оцінку за складання екзамену. Розрахунок загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни проводиться згідно з таблицею 4.

Таблиця 4 – Шкала оцінювання знань здобувачів за результатами складання екзамену з навчальної дисципліни

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ЄКТС	
		Оцінка	Критерії
90-100	відмінно	A	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до максимального
80–89	добре	B	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання більшості з них оцінено числом балів, близьким до максимального
75-79	добре	C	Теоретичний зміст курсу освоєний цілком, без прогалин, деякі практичні навички роботи з освоєним матеріалом сформовані недостатньо, усі передбачені програмою навчання навчальні завдання виконані, якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками

67-74	задовільно	D	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, але прогалини не носять істотного характеру, необхідні практичні навички роботи з освоєним матеріалом в основному сформовані, більшість передбачених програмою навчання навчальних завдань виконано, деякі з виконаних завдань, можливо, містять помилки
60–66		E	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, деякі практичні навички роботи не сформовані, багато передбачених програмою навчання навчальних завдань не виконані, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального.
35–59	незадовільно	FX	Теоретичний зміст курсу освоєний частково, необхідні практичні навички роботи не сформовані, більшість передбачених програм навчання навчальних завдань не виконано, або якість їхнього виконання оцінено числом балів, близьким до мінімального; при додатковій самостійній роботі над матеріалом курсу можливе підвищення якості виконання навчальних завдань (з можливістю повторного складання)
0–34	неприйнятно	F	Теоретичний зміст курсу не освоєно, необхідні практичні навички роботи не сформовані, усі виконані навчальні завдання містять грубі помилки, додаткова самостійна робота над матеріалом курсу не приведе до якого-небудь значущого підвищення якості виконання навчальних завдань (з обов'язковим повторним курсом)

6. За виконання індивідуальної самостійної роботи та участь у наукових заходах здобувачам нараховуються додаткові бали.

6.1. Додаткові бали додаються до підсумкової оцінки з дисципліни.

6.2. Кількість додаткових балів, яка нараховується за різні види участі у наукових заходах, залежить від їх об'єму та значимості:

–призові місця з дисципліни на міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 20 балів;

–призові місця з дисципліни на всеукраїнських олімпіадах – 20 балів;

–участь у міжнародному / всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт – 15 балів;

–участь у міжнародних / всеукраїнських наукових конференціях студентів та молодих вчених – 12 балів;

–участь у всеукраїнських олімпіадах з дисципліни – 10 балів;

–участь в олімпіадах і наукових конференціях ХНАДУ з дисципліни – 5 балів;

–виконання індивідуальних науково-дослідних (навчально-дослідних) завдань підвищеної складності – 5 балів.

6.3. Кількість додаткових балів не може перевищувати 20 балів.

7. Загальна підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів.

Визнання результатів неформальної та інформальної освіти

Визнання результатів неформального та (або) інформального навчання здобувача передбачає виконання таких процедур, як: подання здобувачем заяви щодо визнання (не пізніше як протягом перших 10 робочих днів від початку семестру вивчення дисципліни); ідентифікацію задекларованих здобувачем у письмовій формі

результатів неформального та (або) інформального навчання; оцінювання задекларованих результатів навчання здобувача; прийняття рішення про визнання та зарахування здобувачу всіх чи частини результатів навчання за дисципліною або відмову у визнанні. Порядок реалізації цих процедур регламентується СТВНЗ 83.1-02:2022 «Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та інформальної освіти».

Політика курсу:

- курс передбачає роботу в колективі, середовище в аудиторії є дружнім, творчим, відкритим до конструктивної критики;
- освоєння дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій і практичних занять, а також самостійну роботу;
- самостійна робота передбачає вивчення окремих тем навчальної дисципліни, які винесені відповідно до програми на самостійне опрацювання, або ж були розглянуті стисло;
- усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін; – якщо здобувач вищої освіти відсутній на заняттях з поважної причини, він презентує виконані завдання під час самостійної підготовки та консультації викладача;
- під час вивчення курсу здобувачі вищої освіти повинні дотримуватись правил академічної доброчесності, викладених у таких документах: «Правила академічної доброчесності учасників освітнього процесу ХНАДУ» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_dobroch_1.pdf), «Академічна доброчесність. Перевірка тексту академічних, наукових та кваліфікаційних робіт на плагіат» (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_85.1-02.pdf), Морально-етичний кодекс учасників освітнього процесу ХНАДУ (https://www.khadi.kharkov.ua/fileadmin/P_Standart/pologeniya/stvnz_67_01_MEK_1.pdf).
- у разі виявлення факту плагіату здобувач отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати завдання, які передбачені у силабусі;
- списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Рекомендована література:

1. Базова література

- 1.1 Правила дорожнього руху: офіційне видання. - К.: Арії, 2023. - 64с.
- 1.2 Закон України "Про дорожній рух" від 20.01.1993 р.
- 1.3 Закон України "Про національну поліцію" від 02.07.2015р.
- 1.4 Закон України "Про перевезення небезпечних вантажів" від 06.04.2000р.
- 1.5 Закон України «Про приєднання до Європейської Угоди про міжнародні дорожні перевезення небезпечних вантажів» від 02.03.2000р.
- 1.6 Закон України «Про страхування», який набрав чинності постановою Верховної Ради України від 07.03.96 р. № 85/96-ВР.
- 1.7 Закон України «Про внесення змін до Закону України „Про страхування"» від 04.10.2001 р. № 2725-III.
- 1.8 Міжнародна Конвенція "Про дорожній рух".

1.9 Міжнародна Конвенція «Про дорожні знаки та сигнали».

1.10 Організація та безпека дорожнього руху: Підручник / О. О. Бакуліч, О. П. Дзюба, В. І. Єресов та ін.: за заг. ред. В. П. Поліщука. К., Знання України, 2016. 467 с. 1.2 Системологія на транспорті: Підручник: У 5 кн./ За заг. ред. М.Ф. Дмитриченко. – К.: Знання України, 2014. – Кн. IV: Організація дорожнього руху/ Е.В. Гаврилов, М.Ф. Дмитриченко та ін. – 452 с.

1.11 Управління дорожнім рухом на регульованих перехрестях у містах: монографія / Є. Ю. Формальчик, І. А. Могила, В. Е. Трушевський, В. В. Гілевич: за заг. ред. Є.Ю. Формальчика. - Львів:Видавництво Львівської політехніки, 2018. 236 с.

1.12 Практичний посібник для аудиторів та інспекторів безпеки дорожнього руху. Спеціальне видання посібника, адаптоване до умов безпеки автомобільних доріг України, фінансоване глобальним фондом безпеки дорожнього руху Світового банку у рамках ініціативи глобальної безпеки автомобільних доріг благодійного фонду Блумберга. Белград : Авто-мото асоціація Сербії, Центр автотранспорту, 2022. 74 с.

1.13 Абрамова Л.С. Довідковий словник термінів та визначень з організації та безпеки дорожнього руху: словник/ Л.С. Абрамова, Г.Г. Птиця, В.В. Ширін. Х.:ХНАДУ, 2016. 220 с.

1.14 Кашканов А.А., Кужель В.П. Організація дорожнього руху: навчальний посібник. Вінниця, 2016. 125 с.

1.15 Безпека дорожнього руху з урахуванням впливу фактора людини: монографія / Степанов О.В. та ін.; за заг. ред. О. В. Степанова. Харків, 2021. 288 с.

1.16 М.В. Корнієнко, П.В. Берназ, Д.С. Афонін. Оформлення дорожньотранспортних пригод: навчально-методичний посібник. *Одеса, Одеський державний університет внутрішніх справ*, 2021. 129 с.

2. Допоміжна література

2.1 Аудит безпеки дорожнього руху: Підручник / Абрамова Л.С. та ін.; за заг. ред. І.С. Наглюка. Харків, 2016. 260 с.

2.2 Highway Capacity Manual 7th Edition: A Guide for Multimodal Mobility Analysis. Washington, DC: National Academies of Sciences, Engineering, and Medicine. 2022. <https://doi.org/10.17226/26432>.

2.3 Streetfight: Handbook for an Urban Revolution, by Janette Sadik-Khan & Seth Solomonow, Penquin Books, 2017, 368 pages.

2.4 Кашканов А.А., Грисюк О.Г., Гуменюк І.І. Безпека дорожнього руху: навчальний посібник. Вінниця: ВНТУ, 2017. 90 с.

2.5 Абрамова Л.С., Бакуліч О.О. Автоматизовані системи управління дорожнім рухом: Навчальний посібник. Харків, 2013. 193 с.

2.6 Розмітка дорожня. Загальні технічні умови: ДСТУ 2587:2021. [Чинні від 2021-08-01]. – К.: ДП «УкрНДНЦ» 2021. 142 с.

2.7 Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування: ДСТУ 4100:2014. – [Чинні від 2014-12-29]. К.: Мінекономрозвитку України, 2015. – 109 с.

2.8 Вплив транспорту на екологію міста. Аналіз та стратегії для України / за ред. О. Чернишової. Харків, 2016. 24 с.

2.9 ДБН Б.2.2-12:2019. Планування та забудова територій [Чинний від 2019-10-01]. Київ: Міністерство регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, 2019. 183 с.

- 2.10 ДБН В.2.3-5-2015. Автомобільні дороги. Частина І. Проектування. Частина ІІ. Будівництво [Чинний від 2016-04-01]. Київ: Мінрегіонбуд України, 2015. 113 с. (Інформація та документація)
- 2.11 Туренко А.М. Автотехнічна експертиза. Дослідження обставин ДТП: підручник для вищих навчальних закладів / А.М. Туренко, В.І. Клименко, О.В. Сараєв, С.В. Данець.-Х.: ХНАДУ, 2013. – 320 с.
- 2.12 ДБН В.2.3-5-2018. Споруди транспорту: вулиці та дороги населених пунктів [Чинний від 2018-09-01]. Київ: Держстрой України, 2018. 58 с. (Інформація та документація)
- 2.13 Практикум з проведення аудиту безпеки дорожнього руху: навч. посіб. / Абрамова Л.С. та ін. Харків, 2019. 140 с.
- 2.14 Абрамова Л.С. Теоретичні основи формування розподілених систем управління дорожнім рухом у містах: дис... д-ра техн. наук: 05.22.01 / Харківський нац. автомоб.-дорожній ун-т. Харків, 2020. 418 с.
- 2.18. ГБН В.2.3-37641918-555:2016. Автомобільні дороги. Транспортні розв'язки в одному рівні. Проектування. [Чинний від 2016-07-01]. Київ, 2016. 58 с.
- 2.19. ДСТУ 4092:202X Безпека дорожнього руху. Світлофори дорожні. Загальні технічні вимоги. Правила застосування [Проект. Перша редакція]. Київ, ДП «УкрНДНЦ», 202X. 45 с. (Інформація та документація)

3. Інформаційні ресурси

- 3.1. Статистика ДТП в Україні. Режим доступу: <http://patrol.police.gov.ua/statystyka/>. – Назва з екрана.
- 3.2 Будстандарт <http://online.budstandart.com/ua/> - Назва з екрана.
- 3.3 Наказ від 12 листопада 2003 року N 877 Про затвердження Типового положення про Систему управління безпекою руху на автомобільному транспорті (на всіх рівнях - міністерство - підприємство) <https://ips.ligazakon.net/document/FIN7516>. – Назва з екрана.

Розробник (розробники)
силабусу навчальної дисципліни

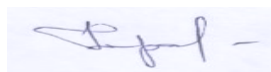
Дмитро ЗАСЯДЬКО

Завідувач кафедри

Іван НАГЛЮК

Гарант освітньо-професійної
Програми

Тетяна ГЕРАСИМЧУК

Завідувач кафедри філософії
та педагогіки професійної підготовки _____ Володимир БОНДАРЕНКО

